

KMETOVALEC.

Gospodarski list s podobami.

Uradno glasilo c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu, ter velja po pošti prejemam 2 gold. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno. — Inserat (oznanilo) v „Kmetovalcu“ stane enkrat objavljen na celi strani 16 gold., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gold., na $\frac{1}{4}$ strani 4 gold., na $\frac{1}{8}$ strani 2 gold. in na $\frac{1}{16}$ strani 1 gold. Pri dvakratnem objavljenju 10% in pri trikratnem objavljenju 20% ceneje. Za večje inserate in priloge plača se po dogovoru. — Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, Salendrove ulice števil. 5.

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1887.

Leto IV.

Obseg: Pomagajmo si sami! — Gnoj, s katerim se pridelek pomnoži. — Vzorni načrt skednja. — Kako predenico zatreti. — Karbolinij. — Stajercem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske — Inserati.

Pomagajmo si sami!

Sploh govorijo: kmetijski stan je prvi, on je podloga državi. Res je, saj tudi v naši državi, oziroma v naši deželi, le tedaj obrtniku in trgovcu dobro gré, kadar je imel kmet dobro letino t. j. kadar ima on kaj denarja. Žalibog pripoznavajo važnost kmetijskega stanu največ le z jezikom, z dejanjem pa prav malo ali pa nič. Temu uzrok so pa kmetovalci sami, ker se za težnje svojega stanu sami premalo brigajo. Glejte druge stanove! Če le dva istega stanu skupaj prideta, že o svojih zadevah govorita, če pa pride sto gospodarjev vkup, bodo pa vse drugo govorili, le o kmetijstvu ne.

Ta malobrižnost naših gospodarjev je v neizmerno škodo našemu kmetijstvu. Gospodarji zdramite se! Pobrigajte se za pravice našega stanu, razmotravajte jih med seboj, posvetujte se o rečeh, ki vaš stan zadevajo, in verjemite nam, marsikje se bodo morali za kmeta — trpina zmeniti, kjer ga sedaj prezirajo. Za jadikovanje posameznega se nihče ne zmeni, če bode pa cela občina, cel okraj, cela dežela opravičene svoje težnje na merodajnem mestu prijavila, za Boga! morajo nam pomagati. Ali mar ni beda kmetijskega stanu skoraj po vsem Slovenskem uže na vrhunec prispela. Da, marsikedo nam bode pritrđil, a uprašal nas bode, kako zdramiti naše največ še zaspane gospodarje in jih združiti? Edino le z omiko in z živahnim delovanjem kmetijskih društev! Vsak naj skuša svojega bližnjega poučiti, naj ga vnema za napredno kmetijstvo, širi naj med narodom dobre, podučne, zlasti kmetijske knjige, pridobiva naj našemu listu novih bralcev, naročnikov in podpornikov. Veseli nas, da je „Kmetovalec“ postal eden najmočnejših slovenskih

listov gledé naročnikov, zato si bodemo pa tudi mi prizadevali, list zboljšati od številke do številke, od letnika do letnika. Naročniki naj nas pa ne jenjajo podpirati, vsak naj izkuša enega ali dva nova pridobiti, in kmalu bodemo dosegli število, s katerim se po našati ne morejo niti nemški listi nam sosednih kmetijskih društev. One, kateri „Kmetovalca“ ne shranjujejo, pozivljemo, naj lista ne zametujejo, ampak naj ga posojujejo svojim revnejšim sosedom. Ako bode „Kmetovalec“ na ta način v resnici postal glasilo naših gospodarjev, potem bode list orodje, s katerim se bode slovenski kmetijski stan do boljše prihodnosti vspel. Nič manj pa ni potrebno, uživljati med Slovenci kmetijsko družbeno življenje in sicer ne z ustanovo novih društev, ampak s podpiranjem kmetijske družbe. Podružnice kmetijske družbe naj se zdramijo, saj imajo tisoč prilik za kmetijstvo uspešno delovati, nove podružnice naj se osnujejo. — in nič ne dé, če pride na vsako občino po ena. Občni zbor c. kr. kmetijske družbe naj bi pa bil zbor, mnogobrojno obiskovan od kmetovalcev cele dežele, v katerem bi se gospodarji strogo potegovali za pravice svoje in za svojo korist. Gospodarji! ako bi močna kmetijska družba, ki bi štela na tisoče udov, predložila na merodajnem mestu dobro utemeljeno prošnjo ali pravično zahtevo, gotovo bi bila vselej uslišana. Gospodarji! kdor si pomaga sam, pomaga mu Bog, torej: pomagajmo si sami!

Gnoj, s katerim se pridelek pomnoži.

Rastline spadajo kakor živali med živeča ali organska bitja; iste morajo torej, ako hočejo rasti in prospovati, kakor živali v sé jemati živež. Ker so pa rastline bistveno vse drugače urejene od živali, morajo

tedaj dobivati povsem drugo hrano in jo drugače uživati nego živali. Preiščemo li posamezne dele katere koli rastline, korenine, steblo in perje kemično, to najdemo, kakor je umevno, iste snovi, iz katerih obstoji rastlinsko telo. Navadno se nahajajo v rastlinskem telesu sledeče snovi: Voda, ogljenik, dušik, fosforova kislina, kalij, apno, magnezija, železni oksid, žveplena kislina, klor, pa tudi natron in kremenova kislina. Ker se tako pogostoma te snovi nahajajo v telesu raznoterih rastlin, iz tega torej pohaja, da so le te snovi vsaki rastlini neobhodno potrebne za njeno življenje, in da so te snovi v pravem pomenu besede za rastlino redilne snovi. Razume se torej, da se rastline le v taki zemlji ugodno morejo razvijati, ki ima v sebi združene vse omenjene snovi. Te snovi se pa morajo tudi nahajati v razorani zemlji v raztopljeni obliki, ker rastlina se svojimi tankimi in nežnimi koreninskimi žilicami v se le raztopljene snovi jemlje ali tako rekoč v se srka. Ravno tako se pa tudi lahko razvidi, da se torej njivi, na kateri je vsako leto vzrasla določena množina rastlin, se žetvijo odvzame tudi primerna množina rastlinskih redilnih snovi ali tvarin, ki se med rastjo prešle iz njive v rastlinsko telo. Tako ima na pr. 1000 kg. boba poleg družih snovi 12,9 kg. kalija, 0,3 kg. natrona, 1,5 kg. apna, 2,2 kg. magnezije, 12,1 kg. fosforove kisline, 1,1 kg. žveplene kisline, 0,2 kr. kremenove kisline in 0,5 kg. klora. Kedor torej pridelal 1000 kg. boba, odvezel je zemlji tudi omenjeno množino rastlinskih redilnih snovi. Ako se to ponavlja leto za letom, mora v zemlji nastati pomanjkanje teh za rastlinsko rast in življenje prepotrebni snovi, zemlja postane nerodovitna, izpraznjena, da rastlina več ne raste. Jasno je torej, da naše njive in travniki le potem plodonosni in rodovitni ostanejo mnogo let, ako istim po rastlinah vsako leto odvzete snovi zopet povrnemo ali nadomestimo. V tem obstoji bistvo pognojevanja. Razorani njivi pridejani gnoj ima nalog, njivi povrniti vse tiste snovi, katere so jej odvzele rastline, da se torej morejo, zopet ugodno razcvitati in bujno rasti.

Vender ni treba vsem omenjenim rastlinskim redilnim tvarinam obračati naše pozornosti v enaki meri; nekatere teh snovi, kakor n. pr. apno, železni oksid, se nahajajo v tako veliki množini v razorani zemlji, da niti misliti ni, da bi teh snovi kedaj zmanjkalo, drugih zopet se pa nahaja, n. pr. fosforove kisline, dušika, kalija, v manjši množini, tako da mora nastati najprve v porabi teh treh najvažnejših izmed vseh redilnih snovi pomanjkanje. To velja zlasti o fosforovi kislini, katero nahajamo na naši zemlji razen v nekterih bolj redkih rudninah samo še v živalskih kosteh.

Pravilno ravnanje z gnojem v hlevi, na gnojišči ter na polju in pravilno pognojevanje njiv sicer vzdržuje zemljo rodovitno, kajti ona z gnojem dobi vse nazaj, kar smo ji z žetvijo odvzeli. Dosedanje ravnanje z gnojem in pognojevanje pa ni bilo pri nas nikakor pravilno, zato so pa naše njive izmolzene ter dajejo le

slabe pridelke. Posebno se to spoznava pri žitu, pa nič manj tudi pri vinu. Z dobrim pognojevanjem sicer moremo marsikaj zamujenega popraviti, nekatere redilne snovi pa, kakor fosforove kisline, moramo vsled dolgoletnega izmolzovanja dokupiti.

Nedostatka fosforove kisline torej ne more zadostno nadomestiti naš slab gnoj iz hleva; v tem slučaju treba je še posebnega umeteljskega, fosforno-kislčastega gnoja, n. pr. kostne moke. Fosforova kislina dela, kakor so to dokazali vednostni poskusi in praktične skušnje, poglavitno, da se pomnožuje cvet in sad, da se bujno razvija plod in seme, pospešuje njih zrelost in pomnožuje obilica sladorne moke in škrobovine v rastlini. Raba kostne moke priporoča se posebno za pridelovanje semena, sadja, vina, repe, krompirja in žita; isto tako služi kostna moka kot izvrsten gnoj travnikom.

Pa ne samo tedaj, kadar je zemlja izpita ter ji primanjkuje fosforove kisline i. t. d., ali če imamo sploh malo hlevskega gnoja na razpolaganje, dobro in celo potrebno je dokupiti fosforove kisline, ampak tudi tedaj, če imamo sicer gnojne njive, pa hočemo storiti pridelovanje žita, zlasti pšenice, dobičkonosnejšo, izplača se nam nakup fosforovo kislil gnojil. Nizka cena žita njegovo pridelovanje slabo izplačuje, zato pa moramo vse zvršiti, da več pridelamo, ter tako znižamo prilelovalne stroške, ki odpadejo na vsak hektoliter. To doseže se s fosforovo kislilimi gnojili. Da bote laže razumeti, hočemo priliko navesti. Recimo, popotnik pride v hišo žejen ter prosi kaj pit. Dadé mu vode ter košček kruha, dostavijo pa, da sme na vsak grižljaj kruha storiti le požirek vode in to toliko časa, dokler je kaj kruha. No, če je kos kruha velik, ugasil si bode žejo, drugače ostal bode še žejen. Ravno tako je z rastlinami v zemlji. Narava ponuja jim razne redilne snovi, a vsake smejo le toliko vzeti, kolikor jim je predpisano t. j. v gotovem razmerji. Ako je v zemlji vsega dovolj, le ene redilne snovi pa premalo, mora se rastlina po tej ravnati. Na naših njivah primanjkuje ali pa je uže od narave premalo fosforove kisline, in ker te snovi dobivajo premalo, jemljejo tudi drugih manj. Če pa pomnožimo množico fosforove kisline v zemlji, more rastlina pri tej obilni hrani še družih redilnih snovi več v se vzeti, z eno besedo: fosforovo kislil gnoj pridelok izdatno poveča.

Pozivljemo, naše gospodarje naj naredijo v tej zadevi poskušnje ter naj kupijo kostne moke, s katero naj gnojijo žitu, zlasti pšenici, krompirju in vinogradom. Navadna kostna moka pokaže svoj učinek šele čez leto, zato je treba ž njo gnojiti n. pr. ozimini uže jeseni. Spomladi gnojiti je ozimini z razkrojeno kostno moko, najbolje meseca marca ob deževnem vremenu. Potrosi se njiva z kostno moko ter z brano prevleče; ni se bati, da rastlinice škodo trpijo, nasprotno: brananje jim dobro dé. S travniki je tudi tako ravnati. Opozarjamo naše kmetovalce, da je učinek le tedaj uspešen, ako je njiva uže sama na sebi gnojna,

drugače ima gnojenje s fosforovo kislino nasledek, da se žito prezgodaj zrumeji in daje gluho klasje. Ako njiva ni dovolj gnojna, kupiti moramo razkrojene moke, kateri je primešan dušik. Ta moka pa povsod dobro dela in je izvrstno gnojivo. Navadne kostne moke rabi se za mernik posetve 60 kgr.

Razkrojene kostne moke ali pa take, koji je primešan dušik, rabi se za mernik posetve 40 kgr.

Navadne kostne moke 100 kgr. stoji 6 tudi 7 gld., razkrojene kostne moke 8 gld., z dušikovimi tvarinami pomešane pa 9 gld. 50 kr.

Kostne moke dobiti je v Ljubljani pri Luckmann & Bamberg-u.

Vzorni načrt skednja.

Spisal C. A. Romstorfer, arhitekt.

Dasi avstrijski zakoni z gotovimi pogoji v eni ali drugi kronovini bolj ali menj dopuščajo stavbe malo proti ognju zavarovanih ali lesenih in z lahko gorljivimi materialijami pokritih gospodarskih poslopj, vendar sploh ne moremo staveb zaradi ognja nevarnih poslopj za gospodarske namene kot vzorne smatrati in posebno za one kraje ne, kjer se mora les za stavbe iz velike dalje dobivati, in kjer se opeka mora na mestu izdelovati. V tem slučaju je iz lesa narejeno poslopje komaj cenejše nego masivna stavba, in kar se je prihranilo pri stavbenkih stroških, porabi se polagoma za vsako leto potrebne poprave poslopja in za višjo zavarovalno premijo proti ognju. Če se še pomisli, da lesena stavba menj časa trpi kakor pa masivna, mora se priznati, da se samo tam, kjer je les zeló po ceni, ali kjer je treba napraviti samo začasno stavbo, more dati leseni stavbi prednost pred masivno.

S tega stališča se je napravil skedenj v podobah 1. 2. 3. 4. in 5. narisani, vsem zahtevam gotovosti pred ognjem popolnoma ugajajoč in pri tem kolikor mogoče ekonomično sestavljen skedenj; ni težko enak skedenj popolnoma iz lesa ali na pol masivno postaviti. V vsakem slučaju pa morajo dobiti stene skednja 50 do 100 centimetrov visoko, dobro zidano podzidje; na tem ima ležati lesena stavba in leseni stebri imajo v notranjem (nekoliko nad pôdom) na zidanih ali kamenitih podstavah stati, ker les, če se na vedno vlažna tla vloži ali če ga obdajajo, na teh mestih kmalu segnije. Tudi se z dobro zidanim podzidjem odvraca mokrina iz tal, kar je za ohranitev žita velike važnosti.

Koristno ni, napravljati prevelike skednje; zaradi večje nevarnosti proti ognju in iz stavbenkih razlogov ne.

Posebno se mora paziti tudi na velikost vrat pri skednju; skozi ta se morajo peljati naloženi vozovi, ne da bi se obdrgnili; vendar tudi ne smejo biti po nepotrebnem prevelika. Iz tega sledi, da vrata v skedenj niso vseh krajih enako velika in da so na pr. po gorah in tam, kjer imajo samo lahko vprežno živino,

manjša, kakor pa v ravnini in pri težki, močni vprežni živini. Velikost vrat v skednji, na našem načrtu 3·8 metra široka in 4·3 metra visoka, se more vzeti kot srednja velikost.

Pri odgovoru na vprašanje, ali naj se pri skednju napravi pôd (mlatišče) počez ali podolgoma, treba je v poštev jemati, kako se navadno mlati. Če se mlattev vrši z roko, izvoli se pri malih skednjih pôd podolgoma, pri velikih skednjih in pri mlatvi s stroji pa eden ali več pôdov počez, če niso stranske stene skednja tako ozke, da bi ne bilo mogoče tu napraviti vrat na skedenj.

O napravi skednja, kateri je v podobah v temeljnem načrtu, v pogledu od strani in v prerezhih narisani, naj omenimo še tole:

Težo strehe nosi 26 stebrov, kateri so med seboj s 45 centimetrov visokimi vezili zvezani in so, izimši štiri vogelne stebre, 60 centimetrov široki in 60 centimetrov debeli. Vogelni stebri imajo 75 cm. v kvadratu. Stebri morajo biti narejeni iz dobre tvarine (žgane opeke), vezila dobro zidana, in se imajo uporabiti v vezilnih lokih ob obsežnem zidu tekoče zaponke. Če se hoče z zaponkami varčno ravnati, morajo se zidne klopi s kratkimi, tako imenovanimi zatikalnimi zaponkami na vogelne stebre pripeti. V tem slučaju smejo se vendar opasila še le tedaj nategniti, kadar so se že zidne klopi prestavile. Do višine blizu $\frac{1}{2}$ metra naj se stebri, če mogoče, sezidajo iz hidravličnega apna (cementa). Med stebri ostale odprtine se najprej zazida s $\frac{1}{2}$ metra visokim in 45 centimetrov visokim hidravličnim podzidjem; ostali del do opasila, kakor tudi zid na vrhu, moreta se narediti iz opeke, posušene na zraku. Potrebna stabilnost (trdnost) zidov na zidanem opaži doseže se z nekaterimi, s strešnim lesovjem zvezanimi, 30 centimetrov debelimi stebri iz žgane opeke. Pri zidani stebrov naj se pustijo na njih stranéh tu in tam opeke moleti, katere dajo dobro zvezo s pozneje vstavljenim zidovjem.

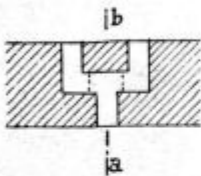
Ker je za kritje strehe od oblastev kakor tudi od zavarovalnih društev kor pred ognjem varna priznana strešna lepnicca (strešni papir) najboljša, se obstrešje (strešni stol) kaj lahko drži, in streha sama dobi manjši naklon, kakor bi bilo to pri uporabi opeke mogoče; tako se vkupni stroški strehe bistveno zmanjšajo in se prostor skednja na primeren način porabi.

Tla pôda napravijo naj se iz ilovice. Ravno izkopana ilovica se razkosa na male kose, se pomeša z enako količino črne vrtné prsti (zemlje), in če mogoče, z obilimi ovsenimi in ječmenovimi plevami ter rezanico, ter se naloži 15 do 20 centimetrov visoko na poravnana tla. Ko se je ta zmes z vodo nekaj dni dobro mehčala, ter so jo ljudje ali živina do dobra pohodili, potem se poravnava z deskami ter se z beti toliko časa v tla vbija, dokler v obili meri nastale razpoke čez 4 ali 5 dni nič več ne nastajajo. Konečno se polijejo pôdova tla z govejo krvjo ter se zopet poteptajo, dokler bet na tleh ne

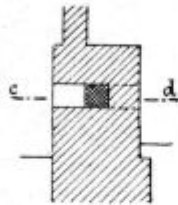
pušča več utisov. Namesto goveje krvi v novejšem času koristno rabi smola, če se je na debelo nalije.

Naprava takega pōda zahteva okolo 4 do 6 tednov. Če ni toliko prostega časa na razpolaganje, se more tudi ravnokar izkopana ilovica naložiti, katera se toliko časa z betom obdeluje, dokler se ne delajo več razpoke.

Snopje (slama), zloženo v predelke, dobi navadno ilovico za tla. Posebna pozornost mora se obračati na dobro prezračevanje (prevetrovanje) skednja. Shranjena slama, seno itd. se ne sme prav do obkrajnega zidu, marveč okolo 15 centimetrov oddaljeno od njega nakopičiti, morda samo do stebrov. V podzidji sten naj se dalje napravijo zračne luknje, katere naj bodo po zraven stoječih podobah napravljene ter naj imajo močno žično omrežje.

Pod. 6.

Pod. 7.

Na strani naj se konečno napravijo nasproti prezračevalne (prepihalne) luknje, najbolje v podobi mnogih strešnih stolpičev, kakor se to iz podob 2.—5. razvidi. Strani strešnih stolpičev so jedno jalouzijam zaprte ter imajo žično omrežje, katero naj zabranjuje gnezditu tičem. Če je streha pokrita z opeko, se strešni stolpiči lahko pogrešajo, ker se more skozi razpoke posamičnih opek vršiti zadostno kroženje zraka.

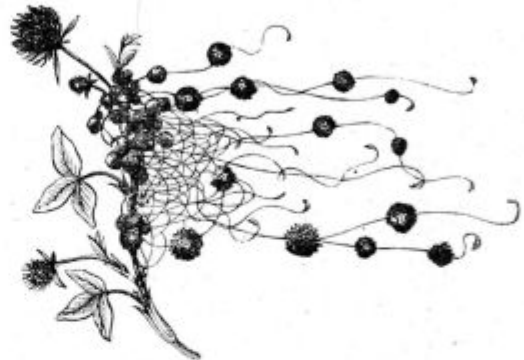
Vrata v skedenj so tako napravljena, da se premikajo, ker se to mnogo priložneje godi, kakor pa če so vrata obešena, ter nimajo od vetra nič trpeti. Res je, da so draga, posebno njih okova; nasprotno so pa tudi znatno trpežnejša. Vsak stežaj vrat ima mala vratca, tako zvana hodna vratca.

Kako predenico zatreti.

Od vseh strani prihajajo nam tožbe o silovitem razširjevanji nadležnega in zelo škodljivega plevela: predenice. Ni je skoraj njive z deteljo obsejane, na kateri bi še ne bila zaplojena predenica. Prišlo je v nekaterih krajih celo tako daleč, da si ljudje niti več ne upajo detelje sejati. Ako smo odkritosrčni, reči moramo, da so tega krivi največ kmetovalci sami. Res imamo na Kranjskem deželno postavo, ki daje županstvom in okrajnim glavarstvom sredstva, razširjevanje predenice zabranjevati, a pojdite prašat, kje na Kranjskem so uže kedaj zvrševali to postavo? Nikoder! Pametnemu gospodarju tako ni treba postave, katera bi ga silila škode varovati se, to mora on sam od sebe storiti. Žalibog, pa naši gospodarji škodo sicer gledajo, zraven pa roki križem držijo, proti predenici pa prav nič ne storijo. Ne tajimo, da je temu največ-

krat vzrok nevednost, zato hočemo s tem člankom v novič poučiti naše gospodarje o predenici in o sredstvih, s katerimi jo je zatirati.

Najprej moramo poznati svojstva predenice, katero v nekaterih krajih tudi prēdenec, kužno travo, žido ali prevrženo deteljo imenujejo. Latinski jo zovejo učenjaki „cuscuta trifolii“. Predenica je rastlina zajedalka, to je, rastlina, ki živi ob soku drugih rastlin. Predenica živi ob soku detelje, v katero požene svoje korenine ter ji izpije sok. V podobi 12. risana je predenica, kakor jo sploh nahajamo na deteljiščih in tudi na travnikih, podoba 13. pa kaže

Pod. 12.

Pod. 13.

povečani predenični cvet. Drobní in lični cvet predenični, ki je podoben majhni beli krogličici, gotovo vsak pozna. Iz tega cveta nastane seme, ki je sicer zelo podobno deteljnemu semenu, a je znatno manje. To seme širi se po njivi, z gnojem hodi na druge njive, ptiči ga prenašajo itd., in od tod prihaja hitro razširjevanje predenice. Ker pa naši gospodarji škodo, ki jo jim dela predenica, še le tedaj zapazijo, ko je že njiva, oziroma detelja gosto s predenico zaraščena, in jo pričnejo zatirati, ko je začela cvesti ali je pa uže odcvela, zato ni čudno, če vse delo opravljajo zastonj. Če hočemo torej predenico uspešno zatirati, moramo jo uže v njenem začetku pričeti pokončevati, in sicer predno cvetě.

V ta namen priporočajo s predenico zaraščen prostor in še nekaj več prekopati, rušino (ledino) pa sežgati. Sežiganje rušine vrši se takole: Rušina zloži se v podobi peči, v votlino se namaši slame, suhega vejevja ali lesa itd. ter se potem vse skup zažge.

Nekje smo brali, da se dá predenica zatreti, ako ž njo zaraščen prostor decimeter na debelo s kompostom ali čreslom natresemo. Predenica izgine, prihodnje leto pa detelja bujno skozi čreslo preraste.

Predenica ima v sebi mnogo čreslovinske kisline. Novejši čas služi to v pokončevanje. Na vsacih 10 litrov vode se raztopi 1 kilogr. železnega (zelenega) vitrijola. (Zeleni vitrijol se dobi v mestu v vsaki štacuni po prav nizki ceni.) S to vitrijolovo vodo škropijo se deteljne grinte tako dolgo, da so do tal namočene. Po nekoliko urah ni družega videti, kakor očrnelo vlak-

nino, predenica je ugonobljena, detelja pa ne trpi nobene škode, ampak še bujneje raste.

Vsa ta sredstva služijo le tedaj, ako je na njivi še malo predenice; če je pa njiva preveč opleveljena, je najbolje, deteljo podorati in jo v novič posejati.

Ker pa na naša deteljišča predenico največ s semenom sevamo, zato slovenske gospodarje opozarjamo, naj sejejo izključno tako deteljno seme, o katerem so prepričani, da ni v njem predeničnega semena. Ako je tako deteljišče, na katerem še ni zapljena predenica, priporočamo deteljno seme tam pridelovati, vendar ni gotovo, da se kaj predeničnega semena s sosednih njiv ne primeša.

Iz deteljnega semena dá se predenično seme popolnoma odpraviti. V to svrhu imajo ali stroje ali pa posebna sita. Stroji so umestni, koder veliko deteljnega semena pridelujejo, za manjšega posestnika so sita. Sita so tako narejena, da predenično seme, ki je manjše kot deteljno, skozi gré, deteljno pa ne. Izmed sit za čiščenje detelje, katerih je več vrst, v naslednjem popišemo ono, ki ga je izumil Kohlert v Celovcu.

Imenovano orodje je sestavljeno iz 6 do 7 sit (glej pod. 14.), ki so iz cina narejena.

Vsako sito meri v premeru 36 centimetrov in je 10 cm. globoko. Sita morejo se en na drugo prestaviti, tako, da se more skozi 2 ali 3 ob enem sejati. Dna sit so iz preluknjane cinove ploščevine (pleha). Vsako sito ima svojo številko, ono z največimi luknjami (štev. 1) pride na vrh. Prodajalec teh sit dodá popis, kako rabiti to orodje in za poduk nekoliko semena predeničnega. Kohlertovo pripravo za čiščenje deteljnega semena (ki se tudi za druga semena lahko porabi) izdeluje Franc Filli v Celovcu, od katerega se dobi s 6 siti za 12, s 7 siti za 14 glđ. av. vr. z zavojem vred.

Z večine posestniki deteljnega semena sami ne pridelujejo, ampak ga kupujejo. Kdor pa deteljno

seme kupuje, temu pa toplo na srce pokladamo, naj kupi seme od trgovca, ki mu dá spričalo, da je seme preiskano od kake semenske pregledovalne postaje. Res je, da je seme, kateremu je pridejano tako spričalo, nekoliko dražje, zato je pa zanesljivo in navadno tudi boljše kaljivo. V Ljubljani ni dobiti takega semena, priporočamo pa trgovino s semenom P. Hüttiga na Dunaji, koje oznanilo in ceno njenim semenom je dobiti med današnjimi oznanili našega lista. Predenice se bolemo s časom znebili, a le tedaj, če bodemo dosledno sejali le čisto seme.

Karbolinej.

Vsak kmetovalec ve, kako dragi so vozovi in poljsko orodje, da se hitreje obrabijo, kot mu je ljubo. Posebno leseni deli, na katere sedaj suho, sedaj mokro vreme upliva, se hitro pokončajo. Isto tako tudi lesovje naših stanovališč, gospodarskih poslopij i. t. d.

Da bi zgoraj omenjeno orodje in hišne dele, lesene plote itd. dalj časa obdržali, svetujejo jih že dolgo in prav po pravici z oljnato barvo namazati. Toda oljnate barve so drage in ne proderejo v les.

Če napačno z njimi namažeš, razpokajo in se lahko odkrušijo. Dobri mazači, ki so pa na deželi redki, so pa tudi jako dragi.

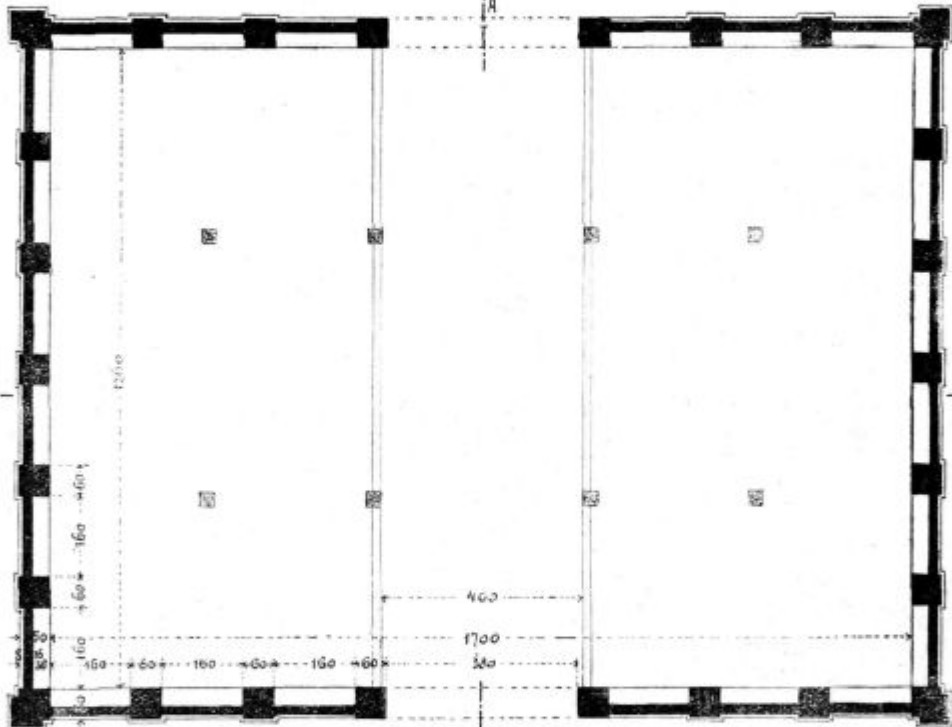
Cenejši kot oljnata barva je katram (tér). Tudi katram ne prodre v les. Črna barva, neprijetni duh in počasno sušenje katrama kmetovalcem tudi ne ugaja.

V novejšem času izdelujejo „karbolinej“. To mazilo je za namazanje lesa najboljše, kajti:

1.) Varuje les proti mokroti in uplivu zraka. Zatorej lesovje, dvakrat s karbolinejem namazano, zelo dolgo rabi in veliko stroškov prihrani.

2.) Lesu da lepo orehovo barvo in prodre daleč vanj, toda lesne žilice in rasti lahko še vedno vidiš.

3.) Je vedno popolnoma tekoč. Ni ga treba tedaj kot oljnato barvo z oljem ali s firnežem zalivati, ali pa

Podoba I.

Pod. 14.

kakor katram razgrevati. Vsak količkaj pameten človek more tedaj s čopičem enakomerno mazati.

4.) Se hitro posuši. Diši le malo časa po karbolini kislini, kojo pa zdravniki v čiščenje zraka priporočajo. Karbolinej varuje lesovje proti mokroti, vlažnosti in zraku. Zabranj gnilobo in trohnenje lesa ter pokonča gobe.

5.) Ni samo najboljšje, ampak tudi najcenejše mazilo: eden kilogram karbolineja, ako se ga več skupaj naroči, velja le 22 krajcarjev in s tem moreš 6 m² oglajenega lesenega površja namazati.

Jaz sem, — tako piše A. Baumgartner, vodja štajerske kmetijske šole — pred sedmimi leti vsestransko namazal s karbolinejem vse lesovje voz in poljskega orodja, oken in vrat, posebno hlevov, verej, lesenih stebrov, kar jih je v zemljo zakopanih podlog, na katerih desken tla leže, in tla, kar jih je pritlično, spodaj dvakrat, ter sem se prepričal, da se je to lesovje dobro obdržalo. Nenamazano lesovje je pa uže preperelo in je jelo trohneti.

Jaz morem tedaj iz svojega prepričanja vsem kmetovalcem svetovati, da vse lesovje orodja, stanovališč, posebno pa hlevov s karbolinejem namažejo. Železje je najbolje namazati z barvo za železo, katero dobiš v vsaki prodajalni železnine. Ono železje pa, s kojim zemljo obdeluješ, namaži čez zimo z kojim, da ti ne zarjavi. Ker tovarna „Avenarius & Schranzhofer“ *) karbolinej v sodovih po 25, 50, 100 do 190 kgr. pošilja, in ker sta karbolinej ter voznina pri večjih naročilih cenejša: priporočati je, da ga več kmetovalcev enega kraja skupaj naroči.

Štajercem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo.

(Dalje.)

4. Pariška ramburska rejneta (rejneta iz Kanade).

*) Glej inserat v današnji številki.

Ta sorta uspeva tudi po visokih legah, a le v dobri, vlažni zemlji. Primerna je za polje, vrt in cesto. Zori novembra in trpi do maja. Sad se porabi za vse ter je kupčijsko jabolko prve vrste. Jabolka je pozno in previdno trgati. Drevo močno raste, zgodaj rodi in ima široko krono. Sorta je plodovita in se dobro sponaša na vsakem divjaku, kakor tudi v vsaki obliki.

5. Ananasna rejneta. Uspeva le v dobri zemlji, sicer pa tudi po mrzlih legah. Če so jabolka prav in ob pravem času trgana, držijo se do marca. — Namizno, kupčijsko in moštno sadje. Jabolko se trdno drži drevesa, v shrambi pa rado guije.

Drevo skrčeno raste, zgodaj rodi pa ima rado bolán les. Sorta je primerna za vsako vzgojo ter uspeva na vsaki podlogi.

6. Siva jesenska rejneta. Raste v vsaki legi, na vrtu in ob cesti. Ta sorta zori od oktobra do decembra in je rabna za sušenje in mošt. Sad nima nobene skominaste kisline, zaradi česar ga mnogi zeló ljubijo. Drevo je visoko, trpežno in močno, rodi vsako leto bogato, a dobi rado raka. To sorto vzgajiti je le na jabolčnem divjaku, in sicer na visokem deblu.

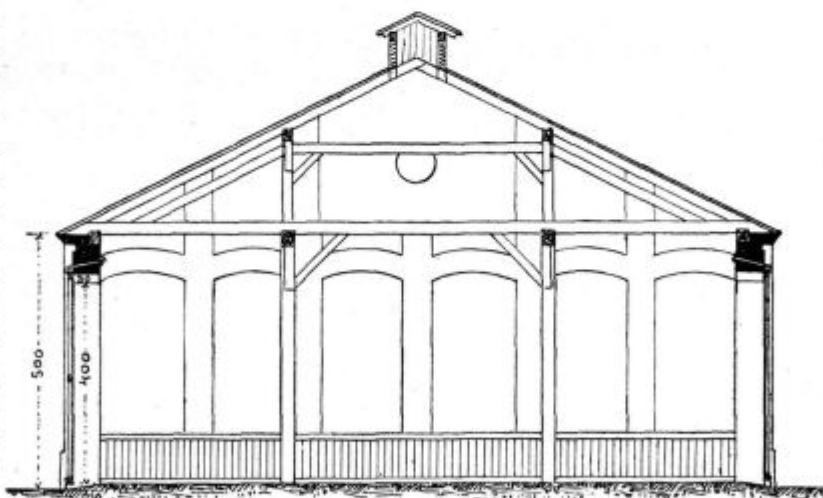
7. Beli, drsasti kardinal. Raste tudi v mrzli legi, na polju in na vrtu. To zimsko jabolko je namizna in gospodarska sorta. Trgovci ga drago plačujejo. Drevo je precej močne rasti in plodovito. Vzgoja bodi visoka, cepiti ga je pa na jabolčni divjak.

8. Srček. Sorta za dobre lege, sicer pa raste na polju, na vrtu in ob cesti. Izvrstno namizno jabolko, za sušenje pa ni. Sad je izvrstnega okusa in se trdno vej drži. Na drevesu nima nič kaj lepe barve in se šele odtrgano zrumeni. Drevo je zeló rodovitno in gotovo obrodi. Vzgoja bodi visoka, a le na divjaku.

9. Beli zimski tofelj. Obrodi celó po mrzlih legah, na polju in na vrtu. Zori od novembra do januarja ter je namizna sorta prve vrste kakor tudi za vse drugo porabna. Sočni sad je prijetnega

Podoba II.

Podoba III.

okusa, zato je priljubljeno jabolko, se dobro prodaja in daje v sušilnici posebno lep, bel pridelek. Drevo je lepe rasti, precej plodovito, zlasti v sveži zemlji. Staro drevje postane rado manj rodovitno, ako se mu ne pomaga z gnojem. Veje nizko visijo, zato ni za nasade ob cesti. Jabolka se dobro vej držijo. Drevo je za visoko kakor tudi za pritlično vzgojo, uspeva pa le na jabolčnem divjaku.

10. Cesarjeviča Rudolfova jabolko. Ta sorta je v vsem podobna mošanckarju, samo da zahteva boljše lege, zato pa vsako leto rodi.

11. Karmelitska rejneta. Stori dobro v vsaki, ne premrzli legi. Drži se do marca in je za vsako porabo. Sad naj dolgo na drevesu ostane. Drevo le zmerno raste, rodi vsako drugo leto in ima okroglo krono. Srta je primerna za vsako vzgojo in raste na vsaki podlogi.

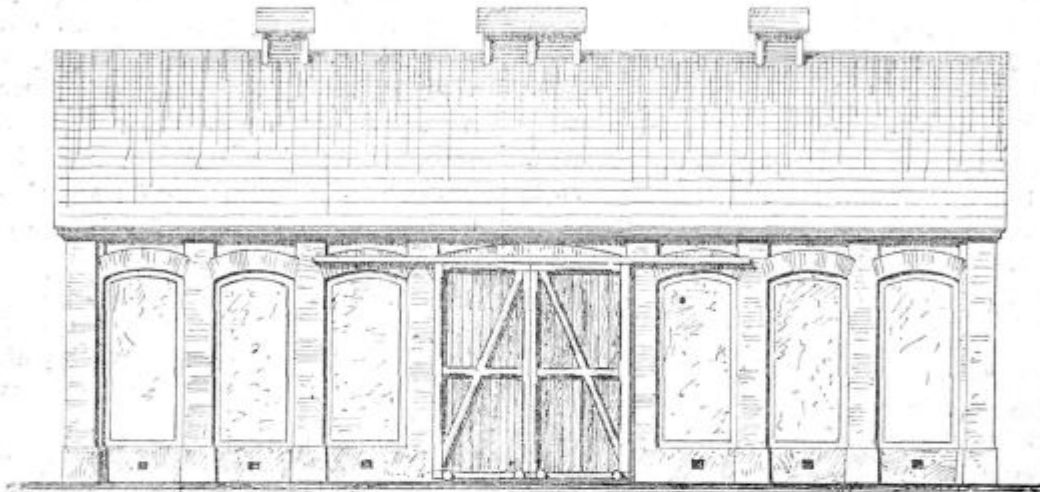
12. Jabolko iz Dancinga. Uspeva tudi po visokih legah in se drži do marca. Jako porabna sorta za vse. Sad je prijetnega, vinskega okusa. Drevo hitro raste, kmalu rodi ter ima daleč proč moleče veje. Vzgoja bodi visoka.

13. Kranjska voščenska. Zgodnje zimsko jabolko, izvrstna namizna sorta, posebno dobro porabna za sušenje. Sad je zelo fin. Drevo slabo in počasi raste, ima široko krono ter je rado na raku bolno. Vzgajati je voščenko vedno na visokem deblu, in sicer na jabolčnem divjaku.

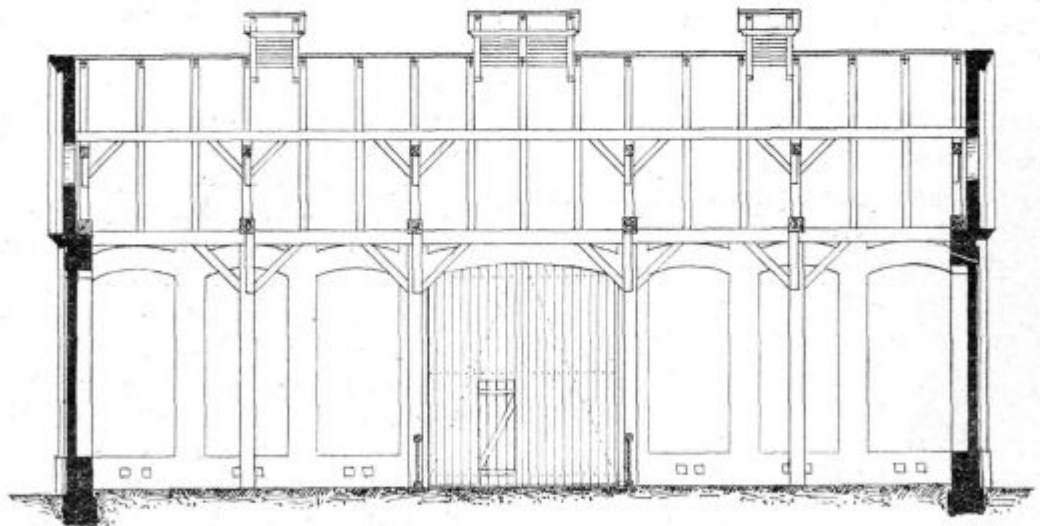
14. Velika Kaselska rejneta. Ta izvrstna sorta uspeva povsod, v vsaki legi in v vsaki zemlji. Sme se saditi na polje, na vrt ali ob cesti. Kaselska

rejneta drži se do avgusta prihodnjega leta in je za vse porabna, bodi si kot namizno, gospodarsko, kupčijsko ali moštno jabolko. Sad je, predno dozori, trd, potem pa izvrsten. Drevo čvrsto raste, ima podolgasto okroglo krono in je zelo rodovitno. Jabolka se trdno drže vej. Kaselsko rejneto naj naši sadjarji pridno pomnožujejo. Cepiti jo je na divjaku, vzgajati se da visoko ali pa pritlično.

15. Orleanska rejneta. To rejneto saditi je le v zatišje, drugače pa raste celó v suhi zemlji. Priporočajo jo za vinske kraje. Drži se do aprila. Dobra je za vsako porabo. Sad naj dolgo na drevesu ostane, ker drugače uvène. V vlažni zemlji jabolka pokajo. Drevo raste na kvišku, a le počasi in je zelo rodovitno. Vzgoja in podloga je vsaka primerna.

Podoba IV.

Podoba V.

zadeve trtne uši imela je svoje zborovanje v ponedeljek 14. t. m. v Ljubljani.

* Kmetijski tečaj za ljudske učitelje kranjske bode letos od 7. do 27. avgusta na deželni vinarski in sadjarski šoli v Grmu pri Novem mestu.

* Prvo dalmatinsko kmetijsko šolo otvorili so 16. januarja t. l. v Gravozu. Dalmatinske občine ustanovile so 28 štipendij po 180 gold. za revne učence te šole. Ker vemo, da se dalmatinske občine ne morejo ravno z bogastvom ponašati, zato jih tem bolj smemo v vzgled staviti kranjskim, oziroma dolenskim občinam.

Gospodarske novice.

* Na članek o prednici v današnjem listu opozarjamo vse častite bralce, ravno tako tudi na inserat tvrdke P. Hüttig na Dunaji.

* Deželna komisija za

* **Kmetijsko društvo na Bavarskem** šteje po poročilu „Wiener landwirtschaftliche Zeitung“ 50.000, reci petdeset tisoč udov. K takemu uspehu pripomore le spoznanje, da je zboljšanje kmetijskega blagostanja in napredek v kmetijstvu le tedaj mogoč, ako se deluje z združenimi močmi.

* **Čebelarstvo in sadjarsko društvo za Kranjsko** dobilo je preteklo leto na prošnjo c. kr. kmetijske družbe 150 gold. državne podpore. S to podporo hoče si društvo napraviti novih panjev in jih potem brezplačno razdeliti onim šolam, ki se oglašé, da prosijo zanje. Poleg šol morejo tudi bolj revni čebelarji prositi zanje. Ti dobili jih bodo le tedaj, če se ne oglasi dovolj šol. Panjevi so prazni, ne s čebelami. Čas oglasitve je do konec meseca marca t. l. Oglasila je pošiljati gosp. predsedniku društva na Jesenicah.

* **Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Ratečah** pri Zidanem mostu razdelila je v l. 1886. svojim udom 12.600 gozdnih sadik zastonj. Tudi letos namerava ta podružnica ravno tako ravnati, zato opozarjamo čast. bralce na dotični podružnični inserat v današnjem listu. —

* **Enketa o trtni uši v dolenje-avstrijskem deželnem odboru.** 22. januarija bila je v dolenje-avstrijskem deželnem odboru deželna enketa o zadevah trtne uši. Sklenilo se je z 10.000 gold., katere je v ta namen dovolil deželni zbor, kupiti 100.000 kolči ameriških trt ter napraviti v Klosterneuburgu, Kornneuburgu, Brucku in Gumpoldskirchenu ameriške vinograde. V zvezi z deželno prisilno delavnico v Kornneuburgu naredili bodo deželno trtnico za vzgojevanje ameriškega trsovja. V deželnih tečajih za požlahtnjevanje trt izvežbalo se bode po nekaj vinogradnikov iz vsake občine v požlahtnjevanju ameriških trt.

* **Promet zavoda za pitanje prasičev v Steinbruchu** pri Budapešti l. 1886. Po poročilu „prve ogerske družbe na delnice za pitanje prasičev“ v Steinbruchu pripeljalo se je v zavod 622.347 prasičev. Za te prasiče so dali s krmo vred nad 28 milijonov gold. Prodala je pa družba v tem letu 556.241 prasičev v skupni vrednosti 31 milijonov gold.

* **Pravo izvirno seme ruskega lanú** je c. kr. kmetijska družba uže prejela. Cena semenu je razvideti iz inserata.

* **Prvi sirarski tečaj** je ta mesec v Ljubljani. V prostorih „Prve kranjske mleinarske zadruge“ vezbajo se udeleženci pod vodstvom sirarja Ochsnerja praktično v sirarstvu. Teorijo podučuje tajnik c. kr. kmetijske družbe in potovalni učitelj g. Gustav Pirc. Potrebno denarno podporo dalo je vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo. Udeležencev je pet, vsi so doma iz Bohinja in so sledeči: Arh Gašpar, Ravnik Lovrenc, Stros Josip, Zidar Anton in Žvab Janez. Ta tečaj gotovo pomeni velik napredek v našem kmetijstvu; največ zaslug pri tem ima pa gosp. vodja Fr. Povše.

* **Kmetijski tečaji, ki so združeni z ljudskimi šolami in šolski vrtovi** spadajo od sedaj naprej v

področje c. kr. ministerstva za uk in bogočastje, ne pa kakor do sedaj v področje c. kr. kmetijskega ministerstva. Vse vloge v tej zadevi pošiljati je na c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 16. Moja šestletna krava boleha uže deseti dan. Pogostoma se uleže na tla, sedaj na eno, sedaj na drugo stran, molí noge od sebe ter iztega glavo po vampu, kakor kedar se teleti. Blato gre redno od nje, ravno tako tudi redno pije in jé. Krava se je uže večkrat pojala. (Mat. F. v Z.)

Odgovor. Opis bolezní je prepovršen, da bi jo mogli spoznati. Morebiti, da je krava v križu mrtvučna, katera bolezen je lahko prišla od prehlajenja, od težkega poroda ob zadnjem oteletenju, ali pa je ob pripušcanji bik poškodoval kravo. Svetujemo Vam, da se obrnete do gosp. Gasparija, c. kr. okrajnega živinozdravnika v Postojini.

Vprašanje 17. Na ponudbo mi je nekaj divjakov; ker pa ne vem, kako ceno imajo divjaki v kupčiji, prosim za svet, po čem jih smem plačati. (Š. K. v A.)

Odgovor: Vrednost divjakov odvisna je v prvi vrsti od njih kakovosti. Nepresajeni, torej slabo ukoreninjeni, so prav malo ali nič vredni. Kmetijska družba kupila je letos divjakov pri W. Neumannu v Leutersdorfu na Saksonskem. Plačala je tisoč enoletnih jabolčnih divjakov po 1 gld. 50 kr., tisoč dve- do triletnih, presajenih po 11 gold. (ti so dobri za cepljenje v roki), tisoč izbranih tri- do štiriletnih, posebno lepih divjakov 15 gold. Večnja za tisoč divjakov zadnje vrste stoji do Ljubljane preko 5 gold. Tvrdo W. Neumanna najdete med inserati.

Vprašanje 18. Kako izpraviti iz vina neprijeten duh po špirtu, in od kod je prišel ta duh v vino, ker vino je samo na sebi čisto in naravno ter je bilo v zažveplanem sodu? (A. Ž. v L. P.)

Odgovor: Da bi naravno vino, hranjeno v zažveplani posodi dobilo duh po špirtu, se mi kar nemože zdi. V zažveplani posodi dobi vino k večjemu duh po žveplu. Morda Vas tudi le ta duh moti. Svetujem Vam zažveplan sod, predno ga rabite, prav dobro z vodo in s krtačo oprati. Krtača je pa le tedaj potrebna, ako je posoda dlje časa prazna stala in bila med tem časom večkrat zažveplana. Duh po žveplu iz vina takole izpravite: Točite vino skozi kako cedilce (ali preluknjan vrh škropilnične cevi) v podstavljen brentač ali škač, da pride prav zeló z zrakom v dotiko. Od tod pretočite je v snažno in zdravo posodo. Tako vino postane pa potem „ubito“ t. j. kalno in slabega okusa, čez tri do štiri tedne se pa popolnoma popravi in je še boljšega okusa kot prej. Sicer bi pa pravo sodbo o Vašem vinu le tedaj mogel izreči, ako bi je pokusil; v tacih slučajih se priporoča poskušnjo (kakega ¼ litra) poslati.

R Dolenc.

Vprašanje 19. Kje dobim več oljevih preš za krmljenje skupaj, in po kaki ceni? (M. Z. v L.)

Odgovor: Kranjski oljarji prodajajo sicer lanene preše, a velike množice skupaj nimajo. Veliko oljevih preš skupaj doboste najbliže v oljarni J. Wertheimer-ja na Zidanem mostu. Obrnivši se do Wertheimerja dobili smo odgovor, da prodaja 100 kgr. lanenih preš po 11 gold., goršičnih pa po 7 gold. t. j. ako se vzame 500 kgr. Kdor vzeme 5000 kgr., dobi prve po 10 gold., druge pa po 6 gold. 50 kr. 100 kgr.

Vprašanje 20. Jaz sem namenjen, nekatere svoje njive na mahu, čez katere pa ob povodnji voda stopa, obsejati z ovsem in s travo. Oves bodem pokosil za zeleno krmo, njive pa pustim za senožeti. Katero travno seme bi bilo za to najboljše in kje se dobi? (J. D. v B.)

Odgovor: Profesor Dr. Chr. Ed. Langenthal priporoča za senožeti na vlažnih in močvirnih tleh naslednje trave, in sicer za hektar zemlje v količinah, ki so vsaki travi pristavljene: Navadno latovko (gemeines Rispengras, poa trivialis) 4 kgr.; medeno travo (wolliges Honiggras, holcus lanatus) 4 kgr.; travniško latovko (Wiesensispengras, hoa pratensis) 4 kgr.; rženko (Zittergras, Briza media) 2 kgr.; belo šopuljo (weisses Straussgras, agrostis stoloinfera) 4 kgr.; belo deteljico (kriechender Klee, trifolium repens) 6 kgr.; device Marije šolnicke (gehörnter Schottenklee, lotus corniculatus) 2 kgr.; boljko ali rosuljo (Ruchgras, anthoxantum adorum) 1 kgr. Semena imenovanih trav dobite pri P. Hüttig-u na Dunaji, Weihburggasse 17. Ta tvrdka ima tudi že pripravljene zmesi semen za vlažne ali mokre in včasih poplavljenega lege na mahovji in sicer kgr. po 52 kr.

Vprašanje 21. Katera rastlina je najboljša za napravljanje sence t. j. za saditev ob vrtni lopi? Katera taka rastlina najhitreje raste, in kje je dobiti sadike? (Mat. R. v Dobr. v.)

Odgovor: Za ta namen skoraj najboljše ugaja divja trta t. j. ona rastlina, katere trsje dobi jeseni ono lepo rumenkasto rdečo barvo. Sadike te rastline dobite skoraj na vsakem grajščinskem vrtu. Prav toplo vam tudi priporočamo ameriško trto: vitis riparia, katera jako hitro in bujno raste. Rezanice te trte dobile bodo na Dolenjskem še veliko vrednost. Rezanice doboste pri gospodu dr. Geršaku v Ormožu na Štajerskem. Vitis riparia pa ni ona ameriška trta, katero imenujete na Dolenjskem: katavbo, izabelo, dišečko i. t. d. Ta zadnja trta se ne ubrani trtni uši.

Vprašanje 22. Kaj je vzrok lišajem na drevesih? (A. S. v P.)

Odgovor: Lišaji slabijo drevo ter se nahajajo na slabo razvitih drevesih. Ni torej zadosti, lišaj z drevesa postrgati. Treba je tudi vzroke odpraviti. Ti vzroki so: mrzla, mokra zemlja, v kateri drevo stoji, in pregloboko vsajenje drevesa.

Vprašanje 23. Katera sadovna drevesa sadijo na travnik z dobro, debelo, prsteno zemljo, ki pa je nekoliko mokrotna? (C. B. v J.)

Odgovor: V tem slučaju nasvetujemo češplje ali slive ponasaditi. Slive sicer ne rodijo tako dolgo

kakor jabolka, vendar veliko poprej in obilneje, in sad se tudi lahko spravlja v denar.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 6. marca 1887.

Posvetovanje vodil je društveni predsednik gosp. Gustav grof Thurn, navzoči so pa bili gosp. podpredsednik Jos. Fr. Seunig in odborniki gg. Detelja, Goll, Lenarčič, Murnik, Povše, Robič, dr. pl. Wurzbach ter tajnik Gustav Pirc.

Sklene se letošnji občni zbor kmetijske družbe sklicati na 26. maja t. l. Ker ima glavni odbor predložiti zboru nasvete zastran spremembe pravil, naloži se odseku za splošne stvari, da predloge v pravem času predloži.

Tajnikovo poročilo o letnih doneskih podružnice v Novem mestu odbor na znanje vzeme.

Deželni odbor naznanja družbi z dopisom od dne 1. februarja, da je deželni zbor družbi dovolil 300 gld. za okrajno razstavo goved v Bohinju ter za podporo pokrajinski razstavi goved v Metliki.

Tajnik poroča, da je uže vse potrebno ukreneno, da se porabi lanska državna podpora za mlekarstvo v smislu ministerske naredbe. V ta namen je uže poklicanih pet Bohinjcev v Ljubljano, da se izuče praktično in teoretično o sirastvu, zlasti ob ohranjanju sira.

Vsled želje deželnega odbora prepusti družba svoje sedaj nepotrebne modele, stroje in orodje kmetijski šoli v Grmu proti temu, da jih šola za slučaj porabe v Ljubljani precej vrne. Ker družba modele itd. le posodi, za to mora šola za nje odgovorna biti in jih proti škodi po ognju zavarovati.

Na vprašanje c. k. deželne vlade, kdo bode skrbel za ribjo valilnico g. prof. Franke-ja v Trbojah, koje misli ministerstvo podpirati, sklne glavni odbor odgovoriti, da je g. prof. Franke uže poskrbel, da bodo eventualno to storili njegovi nasledniki najemniki.

Računsko poročilo podružnice v Ratečah se odobri.

C. kr. deželna vlada poroča, da je tudi južna železnica dovolila znižano vožnjo za plemensko goved; spremljevalec plemenske govedi izkazati se pa mora s pričalom kmet. ministerstva ali pa dotičnega okrajnega glavarstva.

Prošnji okrajnega šolskega sveta v Pirničah za podporo glavni odbor ne more ustreči. Ravno tako tudi ne prošnji Studenske občine.

Deželni odbor dal je kmetijski družbi poročilo s dopisom c. kr. deželne vlade, v katerem izreka, da gozdarske drevesnice ne morejo se pečati z vzgojevanjem sadnega drevja, vlada pa je pripravljena okrajne ali občinske sadne drevesnice podpirati.

Tajnik daje na znanje, da je c. kr. kmetijsko ministerstvo potrdilo račun o porabi podpore za šolske vrte.

Za nove ude kmetijske družbe bili so sprejeti gg. Malenšek Anton, posestnik v Hrušici; Seidl Franc, trgovec v Rudolfovem; Zobec Janez, posestnik in župan v Hrovači; Podobnik Peter, župan in c. kr. poštar v Cerknem na Primorskem; Jakelj Gregor, župnik v Rudniku; Šusteršič Franc, posestnik na Svetji pri Medvodah; Lenček Franc, posestnik na Blanci na Štajerskem; Debevc Josip, posestnik na Rakeku; Gašpari Avgust, posestnik na Rakeku; Kljun Matej, kapelan v Begunjah; Kušlan Janez, posestnik in kovač; Majdič Anton, posestnik in trgovec; Martinčič Josip, posestnik; Milavc Josip, posestnik in trgovec; Petrovčič Janez, posestnik;

Trebar Jarnej, posestnik; Završnik Matevž, posestnik in trgovec, vsi v Cerknici; Gostinčar Josip, gostilničar v Vevčah; Logonder Josip, posestnik v Žabnici; Andoljšek Franc, župan in posestnik na Vel. Poljanah; Kljun Miha, posestnik mlina in žage v Podstenah; Klinc Josip, posestnik na Vačah; Stojan France, pokovski mojster in posestnik v Zagorici; Bamberg Otomar, lastnik tiskarne v Ljubljani; Luckmann Anton, posestnik tovarne v Ljubljani.

Zaradi preobilega gradiva, smo v današnji številki tržne cene izpustili.

✎ INSERATE ✎

sprejema „Kmetovalec“ po ceni zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ pribečeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Poslano. „AZIENDA“.

V seji dne 28. februarja je sklenel upravni odbor družbe, premeniti veljavne zavarovalne pogoje tako, da društvo raztegne svoje zavarovanje tudi na vojno nevarnost, ako zavarovanec tako želi, in sicer na podlagi v posebnih pravilih navedenih določb.

Hkratu so se vsprejela ta pravila. Zavarovance razločujejo v take, ki so prostovoljno ali po poklici vojaki, in take, ki le izvršujejo splošno brambeno dolžnost. Prvej kategoriji dovoljuje se vojno zavarovanje, ako se doplača 5% kapitalistična dostavna premija za vsako leto vojne nevarnosti; zavarovanci druge kategorije doplačajo zmerno letno doklado k normalnej premiji, pa se raztegne zavarovanje na neravnost vseh vojn, ki se bodo začele, dokler jih veže vojaška dolžnost. Ta doklada se ravna po starosti zavarovanca, in sicer se menja od 5 do tisoč za 20 letne do 2 od tisoč za 42 letne zavarovance in znaša za starostne razrede od 20 do 37 let poprek po 3 od tisoč za vsako zavarovalno leto. Premija se pomanjša za obe kategoriji potem, kolikor se naraste premijna rezerva in se more plačevati tudi v krajših nego letnih in mesečnih obrokih.

S to določbo je družba toliko dovolila, kakor se še dozda nikdar ni, in vojno zavarovanje tako uredila da se vsak njenih zavarovancev lahko zavaruje še za vojno brez občutljivih žrtev.

Zastop družbe za Kranjsko, Koroško in Primorsko je v Ljubljani, Slonove ulice št. 52, in ga vodi gospod Josip Prosenec.

To zastopstvo daje dosedanjim zavarovancem in drugim, ki se žele savarovati, pismeno in ustno pojasnila o vojnem zavarovanji in vsprejema dotična zavarovanja.

✎ Semena ✎

velikanske pese, detelje,
raznih trav in sočivja

najboljše vrste prodaja sveža (41—1)

PETER LASSNIK v LJUBLJANI.

Vabilo na naročbo in prošnja.

„Zgodovina pedagogije“, ki se tiska v „Učiteljskem Tovarišu“ izide v posebni knjižici, ki bode stala 70 kr. Dovoljujem si vabiti, da bi si jo naročili gospodje učitelji in šolski prijatelji. Pri tej priliki prosim, da bi mi oni gospodje, ki so dobili od mene kako knjigo na ogled, vrniti jo blagovolili na moje stroške, ako jo obdržati ne nameravajo.

V Krškem 10. murca 1887.

(43—1)

Ivan Lapajne.

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborowu, pošta Forbes na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit in krompirja:

Jara žita: Požlahtnena menjalna pšenica.

Zborovska menjalna in velikanska rž.

Oregonski, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen.

Zborovski, švedski, Milton, Luher in velikanski ligowski oves.

Krompir: Zgoduji: Zborowski, Oneida, cesarski, Extra, Early Vermont, Early Mayflower, in Darling.

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bonum itd. (2—2)

✎ Cenike dobiti je na zahtevanje zastoj. ✎

Ravno tukaj dobiti je jajca od Endemskih velikanskih gosij, jajce po 80 kr., od Pekinskih in Aylesburyških rae, jajce po 20 kr.

Podpisani ima v svoji drevesnici na Studenčicah blizo postaje Lesce-Bled (Lees-Veldes) na Kranjskem naprodaj:

1900 prav lepih po 4 leta starih moštovk (Mostbirnbäume).

600 prav lepih hrušek žlahtnega plemena.

1200 večsortnih jabolónih dreves.

Hrušova drevesa po 45 kr.

Jabolóna drevesa po 35 kr.

Janez Gogala,

posestnik.

(42—1)

V občinski drevesnici kraljevega mesta Chrudimskega, koja drevesnica je v oskrbi tamošnje više gospodarske šole, je naprodaj

sadno drevje

dobre kakavosti, močnih debel in brez kolov vzgojeno.

Visoko vzgojeno drevje:

Jablani, češnje, višnje, hruške, česplje požlahkane v krono i. t. d.

Pritlično drevje: (34—1)

Hruške, česplje, ringloti in druga sadna plemena.

Visoko zgojena drevesa so po 50 kr., pritlična po 35—40 kr.: pri večjih naročilih se cena izdatno zniža.

Dohodninski urad kralj. mesta Chrudima

— V ČEHAH. —

Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradci.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izorno zalogo:

Vrtnice, visokodebelnatih in pritličnih: **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahnutve; **divjakov in podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotičnega drevja in grmovja, drevja** (16—3) **za drevovede itd.**

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vsih vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☛

Naznanilo.

Kmetijska posojilnica

ljubljske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poročtvom v Ljubljani
znižala je obresti posojilom in dovoljuje od današnjega dne naprej
nova posojila s sledečimi pogoji:

1. posojila proti intabuliranemu dolžnemu ali zastavnemu pismu po 6%. Prvikrat računajo se tudi uradni stroški.

2. posojila proti mejnici po 5 $\frac{1}{2}$ %, h katerim se še prištejajo uradni stroški kakor do sedaj.

Hranilne vloge sprejema se po 4 $\frac{1}{2}$ %, obrestujejo se polmesečno; konec leta pa obresti kapitalizirajo.

Obrestovanje hranilnih vlog s 5% proti polletni odpovedi se z današnjim dnem ustavi in strankam, katere so imele té na ta način vložene s tem do 1. marca t. l. odpovedó.

Uradni dan je vsaki torek od 9. do 12. ure. Prošnje za posojila se pa sprejemajo vsaki dan v tednu v navadnih uradnih urah.

Pisarna društva je na Marlje Terezije cesti hiš. št. 3 v Ljubljani. Ljubljani dné 15. februarja 1887.

(23—2) *Ravnateljstvo.*

Vabilo na naročbo na vinarski list:

„Die Weinlaube“,

Zeitschrift für Weinbau und Kellerwirtschaft.

Jeden Sonntag 12 Seiten stark, in Grossoktavformat auf starkem Papier. Dazu gratis: Jeden 1. und 3. Sonntag „Auf dem Lande“, Zeitschrift für Land- und Hauswirthschaft, Obst- und Gartenbau, in demselben Format, 8 Seiten stark.

Herausgegeben von A. W. Freiherrn von Babo, Director der k. k. önolog. und pomolog. Lehranstalt in Klosterneuburg, unter Mitwirkung von Ed. Mach, Director der landwirthschaftl. Landeslehranstalt und Versuchsstation in S. Michele a. E.

Redigirt von Dr. Leopold Welgert. (22—2)

Die „Weinlaube“ erscheint in Klosterneuburg seit dem Jahre 1869. Ihre grosse Verbreitung und ihre allgemein anerkannte Bedeutung als **hervorragendstes Fachblatt** verdankt sie in erster Linie dem Bestreben, dem Leser **Alles zu bieten**, was auf dem Gebiete der **Weinproduction** im weitesten Sinne des Wortes von Interesse ist.

Abonementspreis: Für die „Weinlaube“, und „Auf dem Lande“ pro Vierteljahr für Oesterreich-Ungarn fl. 1.50.

Oves „Triumpf“ (21—2)

proda oskrbnništvo graščine Križ pri Kamniku mernik po 2 gld. Več skupaj mernik po 1 gold. 50 kr.

Mokriška graščina,

(pošta Jesenice na Savi) (7—4)

prodaja:

Semenski oves: Triumpf 100 klg. 15 gld.
Ligovo „ 12 „

„ krompir: Najboljše vrste kakor: Early Vermont, Magnum bonum, Gripple castle 100 klg. 6—8 gld.

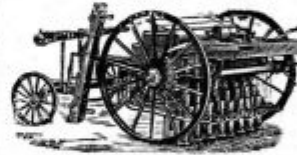
Semensko ajdo: Škotsko, srebrno sivo 100 klg. 8 „

Vrbove sadike: Salix viminalis 1000 kosov
„ „ purpurea } 2 gld.
„ amygdalina }

Fizol (ovijač) 1 hektoliter 12 gld.

Anton Reissenzahn

tovarna gospodarskih strojev in livarna železa
v Bubni pri Pragi.

Ta tovarna priporoča svoje prav cene izdelke, ter jamči za njih dobro sestavo in trpežnost. V zalogi ima: mnogovrstne pluge, brane, valjarje vsake sestave, stroje za sejat vsih sistemov, senene grablje za vpregati, stroje za košnjo žita in trave, mlatilne stroje na roko, na gepelj in na par, lokomobile, stroje za čiščenje žita, stroje za drobljenje in rezanje krme, sploh vse gospodarske stroje in oprave.

☛ Cenike s podobami pošilja se na zahtevanje zastoj in poštine prosto. ☛ (10—4)

Oskrbništvo graščine Herberstorf

prodaja proti povzetji od postaje Wildon na Štajerskem sledeča semena in sadike:

Deteljno seme,

pravo štajersko, brez predenice, 100 kilogr. 65 gld.; zavoj 5 kilogr. težek s poštino vred 4 gld.

Herberstorfski ječmenski oves,

prav zgoden, dá veliko zrna in slame, stane 100 kilogr. 12 gld. (1 hl. tehta 56 $\frac{1}{2}$ klg. (24—2)

Semenski krompir,

Mr. Breesé, Magnum bonum, Champion, 100 kilogr. 4 gld. Vse te sorte so zelo plodovite ter ne gnijejo.

Vrbove sadike

sledečih sort: Salix viminalis, S. viminalis purpurea, S. purpurea, S. amygdalina viridis, S. amygdalina vitelina, S. amygdalina latifolia, S. acutifolia.

Tisuč sadik stane 1 gld. 80 kr., pri večjih naročitvah ceneje. Za prave sorte jamčimo.

Sadno drevje

za prihodnjo spomlad je naprodaj na Loboziški grajščini na Češkem

po sledečih cenah:

800 visokodebelnatih	hruškovih dreves	á 50 kr.
300	jablan	á 40 "
200	češplovih dreves	á 25 "
200	orehovich dreves	á 30 "

Naprodaj je tudi 1000 različnih gozdnih dreves, kakor kostanjev, akacij, javorov, jelš po prav nizki ceni. Oddati je tudi več sto pritličnih sadnih dreves vsih plemen ter na boljših in najnovejših vrst.

Vse to drevje je iz drevesnice s zelo slabo zemljo, za to pa je dobro za vsako lego in zemljo.

Cena velja za drevje postavljeno na kolodvor v Lobožicah.

Kneza Schwarzenberga ravnateljstvo grajščin
v Lobožicah.

Naslov: Fürstlich Schwarzenberg'sche Domaine-Direction in Lobositz a/E. (19-3)

Moj najnovejši cenik, ki obsega 58 strani in ki ima najnižje cene je ravnokar izšel. V njem so zaznamovane cene za najboljša semena žit novih in starih vrst, deteljna, travna in zelenjadna semena,

semenski krompir, ki ga imam 128 vrst, nekatere vrste krompirja so v ceniku naslikane,

gozdnarsko seme,

gozdnarske sadike in rastline za živo mejo, posebno beli trn (glogol),

divjake in podlage za sadno drevje in vrtnice,

sadno in lepotično drevje, lepotično grmovje ter drevesa za drevoreda.

W. Neumann, Leutersdorf, sächs. O.-L.,
posestnik kmetije in drevesnice,

lastnik državne kolajne za kmetijske zasluge, kakor tudi mnogih družih odlikovanj domačih in ptujih vrtnarskih in kmetijskih razstav. (17-3)

Pocinjena, bodeča žica (drat) iz jekla.

S strojem
pletene
mreže
iz žice (dratu).

Trpežno! Hiša za 10 kokoš. Trpežno!

Ograje za vrte, gozde, parke i. t. d., kakor vse sorte mrež za kur-nike in za hiše za fazane. Varnostne mreže proti ognji, mreže za oknja, mreže za sejati pesek in šuto, torbe čez gobec za govejo živino in za pse. Dratene vrvi vsakovrstne sestave. Zelezne vrate in stavbe iz železa sploh. Vse to izdeluje:

Eisendraht- und Maschendrahtgeflechts-Fabrik und Bauschlosserei Franz Schröckenfuchs in Waidhofen a. d. Ybbs.

Ograje iz pocinjene dratene mreže ne stanejo več kakor dobre lesene ograje, so pa neizrečeno trpežne in dajo ograjenemu prostoru ličen in gospodski obraz. Proračune dpošle se zastoj in poštine prosto. (27-2)

Prodaja smrekovich sadik.

V c. kr. centralni drevesnici pod rožnikom proda se 4 milijone triletnih, lepih presajenih smrekovich sadik

v skupinah po tisoč kosov, katerih vsaka z zavijanjem vred 2 goldinarja stane.

Naročila vsprejema c. kr. deželno gozdno nadzorništvo v Ljubljani do konce marta t. l. (35-1)

Prodaja sadnega drevja.

Kneza Schwarzenberga ravnateljstvo grajščin v Protivin-una Češkem (postaja Cesarja Frana Josipa železnice in Protivinsko-Rakovnické železnice)

ponuja izvrstno ukoreničeno sadno drevje, najboljših plemen in vrst iz svojih vrlo priporočenih drevesnic po nižje zaznamovani ceni. Céno je razumeti s zavojem vred za drevje postavljeno na postajo Protivinsko. Neznanim naročnikom pošilja se proti povzetju na naj se denar naprej pošlje.

Visokodebelnato požlahneno drevje: 5000 jablan á 40 kr.; 6000 hruškovih dreves á 40 kr.; 6000 češnevihi dreves á 30 kr., 1000 višenj á 30 kr. Kdor vzame 100 dreves naenkrat dobi jih 5% kdor pa 200 dreves pa 10% ceneje. Jabolčne divjake, dvoletne, presajene, močno ukoreničene, pripravne za požlahnit za 1000 komadov 15 gld. Gozdno drevje: Lipo z velikim listjem á 30 kr.; divji kostanj, močna drevesa po 40 kr.; javor po 30 kr.; beli trn (glogol) dvoleten za 1000 komadov 15 gld.

Sadike za živo mejo: Sadike osladja (Spiraea opuli-foha) triletne á 1000 komadov po 15 gld.; sadike panele (Simphoricorpus zaremosus) triletne á 1000 komadov po 15 gld.; češminjeve sadike, dvoletne á 1000 komadov 15 gld. (20-3)

(Ponatis se ne plača.)

Carbolineum Avenarius

iz tovarne za Carbolineum v Amstetten-u na Dolnjeavstrijskem.

AVENARIUS & SCHRANZHOFER.

Naročila je pošiljati na glavno zalogo: Avenarius & Schranzhofer in Wien, III. Hauptstrasse 84.

Carbolineum je najboljšo sredstvo proti trhlenobi in gnjilobi lesa ter zadobi les s carbolineumam namazan lepo kostanjevo barvo. Lesena (s šintelni krita) streha s carbolineumam namazana zadobi nevmejeno trpežnost, ravno tako lesene stavbe ter ograje in koli v vodi, v zemlji ali pa na zraku. Mazanje zamore vsak dninar izvršiti.

Steklenica 5 kilogramov težka stane s poštino vred 1 gld. 80 kr. (14-2)

☞ Deteljno seme. ☜

Najfinejšo seme prave francoske lucérne (nemške detelje) in čez vse fino debelo-zrnato seme štajerske rudeče detelje. To seme prodaja podpisani popolno čisto, izvrstno kaljivo in pa

brez predenice (žide)!

Mojo deteljno seme je preiskano od c. kr. preiskovalne postaje na Dunaji ter jo prodajam v zavojih, ki so od tega c. kr. urada zapečaćini in s spričevalom potrjeni. C. kr. preiskovalna postaja na Dunaji tako strogo postopa, da ne dá spričevala ako v zavoju le jedno zrno predenice najde.

Cena mojemu izvrstnemu semenu je sledeča:

100 klg. in več zaračunam 1 klg. lucérne	86 kr., štajerske detelje pa	67 kr.,
pod 100 klg. doli do 25 klg.	" 1 " "	92 " "
" 25 " " 10 " "	" 1 " "	100 " "
" " " " " "	" " " "	" " 78 "

Kar je pod 10 klg. ne oddajem o l c. kr. preiskovalne postaje zapečaćeno.

(18—3)

Trgovina se semenom:

— P. Hüttig, Wien (Dunaj), I. Weihburggasse 17. —

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izborno skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Građci (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi:

☞ Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani. ☜

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin in revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 steklenica 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr. (15—2)

☞ Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Schuhmarkt.

Kričistilne kroljice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so vse tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljicah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

☞ Vsa ta naštetá zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczyja v Ljubljani ☜
☞ zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošilja. ☜

**MARIA-ZELLER
TROPFEN.**
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKÓCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

Marijateljke kaplice za ☞ želodec, ☞

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

☞ Svarilo! ☜

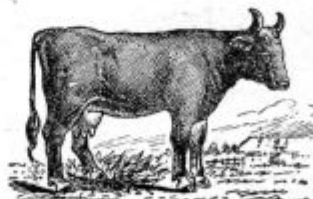
Opozarjamo, da se tiste istinite Marijateljke kaplice dobivajo samo v lekarni Trnkóczyja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Planinski zeliščni sirup kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kuznih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje, pomaga pri pretégó žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnjenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurnih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in oprave, pri sušicih itd. s kratka pri vseh unanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Važno za kmetovalce in živinorejce!

Na prodaj je:

**1800 novih centov angleške
krmske repe,** (37-1)
(turnips. strnišne repe).

Ta repa se prodaja na cele vagone, nov cent po 60 kr. od postaje Savski Marof na Hrvatskem.

Graččinsko oskrbništvo Januševc
pošta: Savski Marof na Hrvatskem.

Važno za kmetovalce in živinorejce!

Zanesljivi in najboljši

krompir za seme

prodaja oskrbništvo poškuševalnega dvora c. kr. kmetijske družbe Kranjske v Ljubljani na Poljanah v hiši živinozdravnišnice

100 kilogramov po 6 goldinarjev
za ude c. kr. kmetijske družbe pa (39-1)

100 kilogramov po 5 goldinarjev.

Na prodaj so sledeče sorte: Zborovski krompir, jako plodovit nič ne gnije, skušena dobra sorta; Oneida, ravno tako; Zgodni rožnik, Aurora, Magnum bonum, Kasni rožnik, Ribničan, izvrstna domača sorta, Novi rožnik, nova vzgojitev prvega reda.

V manjših količinah dobiti je sledeče sorte: Kifelčar, Snowflake, Paterson, Sago črni, Najzgodnejši.

S pohvalo Nj. Vel. cesarja priznana:

Gozdna cvetica

(Waldbouquet).

katera naredi v sobah okrepljen gozdni zrak poln osonca.

„Gozdno cvetico“ od lekarnarja Ghrellanija priporočajo prvi učenjaki zdravilstva.

„Gozdna cvetica“ narejena je iz mladih jegličnih vršičkov in iz dobrodušnih gozdnih cvetov. Ona razkužuje in zboljša zrak, oživi dihalca, zato je neobhodno potrebna v otročjih, bolniških in sploh v sobah. V kopelji upljava jako dobro „gozdna cvetica“ na čutnice in na kožo ter je ravno tako dobra v vodi za vmiivanje. „Ghrellanijeva gozdna cvetica“ je zaradi njenega dobrega duha bolja mimo vseh drugih razkuževalnih sredstev, je dobra za parfimovanje sob in žepnih rut. — Velika steklenica stane na Dunaji 1 gld., majhna pa 60 kr. (6-4)

Glavna zaloga in tovarna:

G. Wettendorfer, Wien-Hernals, Veronikagasse 32.

V Ljubljani dobiti je „gozdno cvetico“ pri gosp. lekarnarju Gabriel Piccoli-ju, v Kranji pa pri gosp. lekarnarju Karolu Šavniku.

Pravo, izvorno, rigajsko, rusko

LANENO SEME

je došlo v Ljubljano. To seme se prodaja po znižani ceni, ker je vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo pripomoglo k nakupu s 300 gld. državne podpore. Kdor se je nanj naročil, naj kmalu pride ponj. Ker je semena nekoliko več prišlo, kakor je bilo naročenega, dobijo ga tudi tisti, ki ga dosedaj niso še naročili.

Cena temu semenu je 12 gld. 72 kr. za hektoliter ali 3 gld. 60 kr. za stari mirnik.

Seme je dobiti (38-2)

v pisarni c. kr. kmetijske družbe Kranjske v Ljubljani,
Salendrove ulice št. 5.

(Pravico do tega semena imajo le Kranjski gospodarji.)

Tovarna za kostne pridelke in lim

Luckmann-a & Bamberg-a

v Ljubljani

priporoča svoja zeló vspešno učinkujoča

**umetna gnojiva, kostne
moke in superfosfate**

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje se vpošlje cenilnik in prospekt.

(40-1)

Mala naznanila.

Za naznanila priobčena na tem mestu plačajo udje c. kr. kmetijske družbe in naročniki „Kmetovalca“ od vsake besede 1 krajear, neudje in oni ki niso naročniki pa 2 krajearja.

Semenski oves

„Triumf“ in „Kanada“ prodaja F. Lenček na Blanci, pošta Sevnica. 100 kgr. Triumf ovsu stoji 15 gld., Kanada ovsu pa 10 gld. (36-1)

Triumf oves

dobiti je pri Ignaciju Klopečcu, mešarju i. t. d. v Moravčah. Dober stojim, da se pridelava na vgodni njivi iz 5 bokalov 15 starih mernikov. Oves je posebno lep. (29-2)

Posestvo naprodaj

3/4 ure hodá od Ljubljane obstoječ iz hiše, hleva, pöda, kozoleca, 1 orala in 1046 □° njiv in 730 □° vrta. Več je izvediti na Fužinah pod Ljubljano hiš. št. 5. (26-1)

Oves „Triumf“

prodaja Gabriel Jelovšek na Vrhniki mernik po 2 gld. Kedor ga več skupaj kupi, dobi ga po 1 gld. 50 kr. (11-2)

Gozdne sadike.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Ratečah pri Zidanem mostu ima za oddati 50.000 triletnih smerek tisne po 1 gld. 50 kr. Vsak ud Rateške podružnice zamore dobiti 1000 smerek zastonj. Tudi je oddati 3000 tri do štiriletnih črnih borovcev, tisne po 2 gld. (28-1)

Stroj za žito čistiti

(trijér) je na poskušavalnem dvoru c. kr. kmetijske družbe na Spodnjih Poljanah v Ljubljani Kdor ga hoče rabiti plača od hektolitra žita 20 kr. (30-2)

Lepa in velika krava,

v najboljši dobi, s teletom (čvrstim juncem), je na prodaj v farovžu v St. Petru na Notranjskem. (25-2)